

39. zborovanje ZZDS

Mejniki in zgodovina.

Velika zgodovina skozi oči majhnega človeka

POVABILO K SODELOVANJU (2)

Mejniki in zgodovina. Velika zgodovina skozi oči majhnega človeka.

V Ljubljani, 27. in 28. septembra 2018, v Muzeju novejšje zgodovine Slovenije

Leto 2018 je pomemben mejnik spominjanja v različnih segmentih kolektivnih identitet in z njimi povezanimi praksami, zaznamovan z raznolikimi praksami spominjanja. Predstavlja se obletnicami preloma s starim in začetkom novega tako na političnem kot družbenem področju (začetek avstrijsko-beneške vojne 1508, konec druge avstrijsko-beneške vojne 1618, vestfalski mir 1648, leto 1848, konec prve svetovne vojne in nastanek SHS, leto 1948, študentsko gibanje 1968). Obletnice zaznamujejo nekatere temeljne vrednote, kot so demokracija in pomenijo pomemben mejnik pri spreminjanju določenih odnosov v družbi.

Zveza zgodovinskih društev se je odločila obeležiti leto nekaterih izpostavljenih političnih prelomnic 19. in 20. stoletja s temo, ki se bo dotikala **vprašanj posameznika in njegovega odnosa do zgodovinskih dogodkov**. S pojmom zgodovina pa hočemo preseči prvo asociacijo in hkrati najbolj obsežne zbirke osebnih spominov, ki so zlasti množični v času največjih kolektivnih in osebnih stisk 20. stoletja: vojn. **Osebnih izkušenj želimo zbrati iz različnih zgodovinskih obdobj, od pripadnikov različnih družbenih skupin in spolov**. Ne nazadnje je ravno s politično zgodovino akterjev iz slovenskega prostora – grofov Celjskih povezan eden posebej zanimivih srednjeveških osebnih spominov na prelomne zgodovinske dogodke in še to v perspektivi manj vidnega dela srednjeveške družbe – ženske.

Iz metodološkega stališča želimo zbrati izkušnje posameznikov, za katerimi stoji potrebna metodološka samorefleksija, zato spodbujamo interdisciplinarni pristop in tudi prispevke z znanstvenih področij, ki ne predstavljajo »klasične« interdisciplinarne obravnave. Zanima nas tudi spreminjanje spominjanja, procesi in mehanizmi pozabljanja in ohranjanja spomina, tako preko zunanjih dejavnikov kot skozi proces pridobivanja izkušenj posameznika in sprememb, ki jih doživlja v svojem življenju. Želimo zbrati primere spominov oziroma odnosov posameznikov iz različnih družbenih okolij, **spolov**, predvsem pa **različnih starostnih skupin**.

Pri izbiri tem bomo dali **prednost manj raziskanim temam odnosa posameznika do družbe in okolja** v različnih časovnih obdobjih. Predlagamo naj referati zajamejo naslednje tematske sklope: posameznik in množična gibanja; »družinska zgodovina«, posameznik in družbene spremembe; posameznik in okoljski dogodki; prakse spominjanja - posameznik kot akter in udeleženec.

Posameznik in množična gibanja: neposredna pričevanja in rafinirani spomini na sodelovanje v množičnem gibanju/dogodku (in v različnih časovnih obdobjih). Prednost imajo spomini »običajnih« (ne izstopajočih) posameznikov ter sodelovanja v širših intelektualnih, političnih in drugih gibanjih ter gibanjih, ki zaznamujejo določeno življenjsko obdobje.

»Družinska zgodovina«, posameznik in družbene spremembe: odnos posameznika do »modernizacije« (v različnih časovnih obdobjih do vsakokratne preteklosti), do spremembe vlog spolov (vstopanje žensk v tradicionalno moške poklice, npr. policistke, odnos do moškosti,

ženskosti), odnos posameznika do družinske zgodovine ali družinske tradicije, podedovanih vzorcev.

Posameznik in okoljski dogodki: izkušnje, čustva posameznika ob velikih naravnih dogodkih in katastrofah – potresih, naravnih ujmah (poplavalah), ekstremnih vremenskih okoliščinah (huda zima, vroče poletje), jedrskih eksplozijah.

Prakse spominjanja - posameznik kot akter in udeležene v ritualih, komemoracijah, prenosu simbolov in prostorov, praksah spominjanja in pozabe; zadnji tematski sklop je sodeč po številu znanstvenih simpozijev najbolj široko preučevana tematika, a ne s perspektive posameznika in njegovih spominov. Obenem pa množičnost ukvarjanja ne pomeni, da vlada tudi splošno prepričanje, da politike in prakse spominjanja niso samo produkt modernizacije oziroma sprememb v 19. stoletju, ampak da so sestavni del identitete različnih historičnih družb.

Različne institucije, pa tudi različne iniciative v sodobnem/postmodernem/ multimedijem prostoru ustvarjajo, ohranjajo in modificirajo kolektivni/e spomin/e. Tradicionalne oblike zgodovinskega spominjanja pogosto enačenega s kulturno dediščino - kot so upodobitve, spomeniki, stalne in začasne razstave, pa literarna dela in arhitektura - že dolgo dopolnjujejo televizijski in filmski produkti. Toda z zadnjo revolucijo: splošni in takojšnji dostopnosti do svetovnega spleta je postal ta prostor neomejenih oblik kreativnih, zanimivih in znanstveno utemeljenih produktov, pa tudi čistih artefaktov "izumljene tradicije", konstruirane "kulturne dediščine", pa tudi manipulacije. Postal pa je tudi zbirališče kultur spominjanja, spominskih praks in prav zato laboratorij za preučevanje dinamik kulturnih procesov in njihovega vpliva na posameznikov spomin.

V program zborovanja želimo vključiti predvsem izvirne raziskave, in predvsem metodološko poglobljene raziskave, nova spoznanja in sveže analitične in primerjalne študije ter kritične preglede zgodovinarjev in drugih raziskovalcev zgodovinskega razvoja v vseh časovnih obdobjih.

39. zborovanje pripravlja ZZDS v sodelovanju z Zgodovinskim društvom Ljubljana in Muzejem novejše zgodovine Slovenije v Ljubljani (Cekinov grad, Celovška 20). Potekalo bo **v četrtek, 27. septembra in v petek 28. septembra 2018**. V program zborovanja bomo vključili tudi podelitev nagrade KLIO in priznanja E. Dolenca za zgodovinske prvenec ter zbor članov ZZDS.

Vsi zainteresirani naj pripravijo predloge prispevkov z naslovom in povzetkom do 500 besed, 5 ključnih besed. **Povzetek mora vsebovati navedbo virov za predlagano raziskavo oz. metodologijo dela ter podatke avtorice/avtorja** (ime, priimek, znanstveni / strokovni naziv, ustanova, e-naslov, članstvo v zgodovinskem društvu). **Predloge pošljite do 30. aprila 2018** po elektronski pošti kot Wordov dokument na e-naslov: 2018zzds39@gmail.com. **Višina kotizacije za zborovanje bo objavljena na spletni strani ZZDS.** Predloge prispevkov bo pregledal programski odbor pod vodstvom dr. Dragice Čeč v prvih dneh maja in nato obvestil avtorje/avtorice predlaganih prispevkov.

Podrobnosti sledijo na spletni strani ZZDS: <http://zzds.si>

Zveza zgodovinskih društev Slovenije

